

Žňové zpravodajství k 16. srpnu 2021

17. 08. 2021

16.8.2021 - Postup sklizně obilovin a řepky v České republice k 16. srpnu 2021

Počasí v uplynulém týdnu se konečně umoudřilo. Nad celým územím ČR byla povětšinou jasná obloha a dešťové přeháňky se vyskytovaly pouze sporadicky. Žně se tak posunuly do své druhé poloviny. V 32. týdnu činí celkový posun sklizňových prací 21,7 % oproti minulému týdnu. Celkem je k 16. 8. 2021 posekáno 640,8 tis. ha obilovin z 1 235,3 tis. ha určených ke sklizni, což v procentickém vyjádření představuje 51,9 % sklizených ploch. Aktuální výnos obilovin je poměrně vysoký a je ve výši 6,38 t/ha. Tento výnos je vyšší než dosahované výnosy, které byly zjištěny touto dobou v ročnících 2020, 2019, 2018 i 2017 (6,09 t/ha, 5,65 t/ha, 5,30 t/ha a 5,63 t/ha).

Lokální rozdíly v postupu sklizně jsou však stále výrazné, pět krajů ČR je ve sklizni základních obilovin ve své druhé polovině (Jihočeský, Ústecký, Jihomoravský, Olomoucký a Zlínský), další tři kraje se k této polovině blíží (Středočeský, Vysočina a Moravskoslezský), ale stále zaostávají některé kraje, kde spadlo více srážek - kraj Karlovarský, Liberecký a Plzeňský, kde je sklizeno 21,8 %, 32,6 % a 35,2 % ploch určených ke sklizni. Ve své poslední čtvrtině ve sklizni jsou pouze dva kraje, a to kraj Jihomoravský a Zlínský, kde je sklizeno 85,7 % a 86,8 % ploch základních obilovin.

Sklizeň ozimého ječmene v ČR je těsně před svým závěrem. Z celkové sklizňové plochy 111 tis. ha je posekáno 109 tis. ha a průměrný výnos činí 6 t/ha, což je nižší výnos o 0,22 t/ha, než výnos zjištěný touto dobou v roce předcházejícím. Sklizeň naší nejvýznamnější obiloviny, pšenice ozimé se také posunula do své druhé poloviny, neboť je sklizena z více než 54,7 % sklizňových ploch s průměrným výnosem 6,80 t/ha, což je nárůst o 0,47 t/ha v porovnání s loňskou sklizní. Z dalších obilovin je také v druhé polovině sklizeň jarního ječmene, kde je sklizeno 108,6 tis. ha (50,4 %) a průměrný výnos dosahuje výše 5,68 t/ha. Ostatní obiloviny zatím výrazně zaostávají. Nejdále postoupila sklizeň u jarní pšenice a ozimého žita, kde je sklizeno 26,9 % a 26,7 % ploch s výnosem 5,50 t/ha a 5,19 t/ha. V ČR zbývá k 16. 8. 2020 sklidit 594,5 tis. ha (48,1 %) základních obilovin.

Do svého závěru vstupuje sklizeň řepky, které je v ČR sklizeno 89,3 % ploch (305,8 tis. ha) s průměrným výnosem 3,09 t/ha (v roce 2020 - 3,42 t/ha; v roce 2019 - 3,07 t/ha; v roce 2018 - 3,46 t/ha; v roce 2017 - 2,97 t/ha). K 100 % sklizených ploch řepky jsou nejbližší kraje Zlínský, Jihomoravský, Ústecký a Vysočina, kde je posekáno 99,7 %, 98,5 %, 96 % a 95,3 % ploch řepky. Nejpomalejší je sklizeň řepky v Karlovarském kraji, kde je sklizeno 59,7 % ploch.

Druhý odhad ČSÚ sklizně základních obilovin k 15. 7. 2021 (vydaný 11. 8. 2021) předpokládá průměrný výnos ve výši 5,66 t/ha a produkci 6 994,7 tis. tun. Sklizeň u řepky ČSÚ odhaduje na 1 079,4 tis. tun s průměrným výnosem 3,15 t/ha, což by znamenalo průměrnou sklizeň obou komodit v ČR.

Pro srovnání, v roce 2020 bylo k 17. 8. 2020 sklizeno v ČR celkem 980,5 tis. ha obilovin (78,4 %) s produkcí 5 968,1 tis. tun a průměrným výnosem 6,09 t/ha a sklizňové práce vstoupily do své poslední čtvrtiny. Sklizňové práce u řepky ozimé v roce 2020 byly těsně před svým závěrem. K 17. 8. 2020 bylo sklizeno 95,9 % ploch (353 tis. ha) s průměrným hektarovým výnosem 3,42 t/ha.

Kvalita obilovin:

K 13. 8. 2021 bylo v laboratoři Agrotestu fyto, s.r.o. analyzováno na kvalitu podle požadavků ČSN 461100-2 pro pšenici potravinářskou 48 vzorků pšenice sklizně 2021 z celkem plánovaných 500. Analyzované vzorky byly sklizeny v rozmezí 19. 7. až 3. 8. 2021. Z analyzovaných 48 vzorků vyhovělo

45 vzorků (tj. 94 %) požadavkům na číslo poklesu (norma 220 s: min 182 s, max 383 s), 45 vzorků (94 %) vyhovělo na obsah dusíkatých látek (norma 11,5 %: min 10,1 %, max 16,4 %), 43 vzorků (90 %) vyhovělo na sedimentační index (norma 30 ml: min 15 ml, max 68 ml) a 43 vzorků (90 %) vyhovělo na objemovou hmotnost (norma 76,0 kg/hl: min 72,7, max 84,9 kg/hl).

Kvalita dosud analyzované pšenice, sklizené do 3. 8. 2021, je velmi dobrá, a to s ohledem na všechny jakostní parametry. Zatím byla hodnocena kvalita vzorků pšenice ze 4 krajů (Středočeský, Zlínský, Jihomoravský, Olomoucký). Rozdíly v kvalitě pšenice mezi těmito oblastmi jsou malé a odpovídají spíše rozdílům v pěstovaných odrůdách, případně agrotechnice. Zatím nejsou k dispozici výsledky rozborů vzorků sklizených po hojných srážkách, které se vyskytovaly v první dekádě srpna. Srážky převážně doprovázely lokální bouřky, proto je možné očekávat rozdíly v kvalitě pšenice mezi oblastmi.

Výsledky rozborů dosud sklizené pšenice na obsah mykotoxinů jsou příznivé. Výskyt deoxynivalenolu (DON) zjištěn přibližně u čtvrtiny vzorků pšenice, hodnoty jeho obsahu byly nízké (maximální zjištěná hodnota 502 µg/kg) a nepřekračovaly povolený limit (1250 µg/kg). Obsah zearalenonu (ZEA) nebyl zjištěn u žádného vzorku pšenice. Stejně jako u kvality zrna je však předpoklad, že u později sklizených obilovin bude obsah mykotoxinů vyšší.

K 13. 8. 2021 bylo analyzováno 16 vzorků sladovnického ječmene (z toho 10 vzorků ozimých odrůd sladovnického ječmene). Vzorky pocházely z kraje Jihomoravského (9), Olomouckého (5), Moravskoslezského (1) a Zlínského (1). Analyzované vzorky byly sklizeny v období od 5. 7. do 31. 7. 2021.

Průměrná vlhkost analyzovaných vzorků byla 13,1 % (normě vyhovělo v 93,8 % vzorků). Průměrná hodnota přepadu na síť 2,5 mm byla 82,9 % (min. 54,5 %, max. 94,8 %). Požadavkům na hodnoty přepadu (min. 85 %) vyhovělo 56,3 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných byl 2,2 % (min. 1,2 %, max. 3,6 %) a požadavku normy vyhověla 81,2 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí sladařsky částečně využitelných byl 3,5 % (min. 1,1 %, max. 7,4 %) a požadavku normy vyhovělo 87,5 % vzorků. Průměrný obsah dusíkatých látek v zrně ječmene byl 10,9 % (min. 9,9 %, max. 12,6 %) a požadavku normy vyhovělo 87,5 % vzorků. Požadavkům na klíčivost vyhovělo 87,5 % vzorků a průměrná klíčivost byla zjištěna 97,6 % (min. 95 %, max. 100 %).

Příznivý je obsah dusíkatých látek, zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných i zrnových příměsí částečně sladařsky využitelných. Nižší jsou prozatím hodnoty přepadu na síť 2,5 mm. Z dosud analyzovaných vzorků vyplývá příznivá kvalita zrna sladovnického ječmene. Jedná se však o průměrné hodnoty z malého počtu vzorků s prevažujícím podílem ozimých odrůd a sklizených do konce července. Vzhledem k průběhu sklizně lze předpokládat zhoršování některých kvalitativních parametrů (výskyt porostlých zrn, výskyt biologicky poškozených zrn a snižování klíčivosti).

Přílohy:

Žně k 16. 8. 2021 - celá ČR ([DOC, 340 KB](#))

Žně 2021 - kraje 2021 + celá ČR k 16. 8. 2021 ([XLSX, 104 KB](#))

Graf - průběh sklizně obilovin v ročnících 2019 2020 a 2021 ([DOCX, 14 KB](#))